

ลำไยพันธุ์เพชรมงคล

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล นายชัยชาญ พิพัฒนามงคล
ที่อยู่ เลขที่ 4 หมู่ 7 ตำบลแม่ข่า อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
โทรศัพท์ 088 2521488

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

เมื่อประมาณ 20 กว่าปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2535) นายชัยชาญ พิพัฒนามงคล มีอาชีพรับซื้อผลผลิตลำไย โดยพื้นที่ที่ถือกรรมสิทธิ์ครอบคลุมจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน พันธุ์ลำไยที่ซื้อเพื่อส่งออกส่วนใหญ่เป็นลำไย พันธุ์ฮือตอ และมีกิจการสวนส้ม ชื่อ “สวนส้มมงคล” อยู่ที่ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยผลผลิตลำไยที่รวบรวมซื้อมาได้ เมื่อเหลือจากการส่งขายแล้ว ก็จะนำมารับประทาน ซึ่งเมล็ดที่เหลือ ก็จะนำมาเพาะไว้ในสวนจากนั้น จึงนำต้นกล้าและต้นที่มีความสมบูรณ์ไปปลูกในสวนส้ม จนกระทั่งเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2543 พบว่า มีต้นลำไยต้นหนึ่งมีลักษณะพิเศษ คือ ต้นเตี้ย ติดผลดก ผลมีขนาดใหญ่ เมล็ดเล็กกลีบ จึงได้เก็บต้นพันธุ์ไว้ และเริ่มศึกษาติดตาม จึงได้ทำการขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง และปลูกเป็นพันธุ์หลัก เมื่อประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548) จนมีผลผลิตเป็นหลักได้พอสมควร และในปัจจุบันมีต้นอายุ 10 ปี ประมาณ 200 ต้น อยู่ที่ ตำบลแม่ข่า อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

- ชนิดพืช/ประเภท** ชื่อไทย ลำไย วงศ์ Sapindaceae ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dimocarpus longan* Lour. var. *longan* ไม้ผล ไม้ต้น
- ต้น** ทรงพุ่มสูง 6 เมตร กว้าง 4.5 เมตร กิ่งมีลักษณะกลม เปลือกลำต้นเรียบ แตกเป็นร่องเล็กน้อย
- ใบ** ใบประกอบแบบขนนกหนึ่งชั้น ยาว 35 – 48 เซนติเมตร กว้าง 30 – 32 เซนติเมตร จำนวนใบย่อย 3 คู่ (6 – 7 ใบ) รูปรีแคบ กว้าง 10 – 16 เซนติเมตร ยาว 4 – 7 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม บิดงอ โคนใบรูปลิ้ม ขอบใบเป็นคลื่น เนื้อใบบางคล้ายกระดาษ ใบแก่ด้านบนสีเขียวเข้ม ด้านล่างสีเขียวปนเหลือง ก้านใบประกอบด้านบนสีน้ำตาลปนเขียว ด้านล่างสีเขียว
- ดอก** ช่อดอกแบบช่อกระจุก ออกที่ปลายกิ่ง ความยาวช่อดอก 30 - 32 เซนติเมตร กลีบดอกมีสีครีมปนเหลือง ดอกเพศผู้มีเส้นผ่านศูนย์กลางดอกเฉลี่ย 0.6 เซนติเมตร ดอกเพศเมียมีเส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ย 0.6 เซนติเมตร ออกดอกเป็นฤดู โดยจะออกดอกช้ากว่าลำไยพันธุ์อื่นๆ ประมาณ 1 เดือน ความสามารถในการออกดอกปานกลาง เปรอร์เซ็นต์การออกดอกดกมาก
- ผล/ช่อ** จำนวนผลต่อช่อ 26 - 50 ผล/ช่อ ช่อผลยาว 30 - 50 เซนติเมตร กว้าง 30 - 40 เซนติเมตร ผลกลมแบน ปลายผลป้าน เปลือกผลขรุขระ สีน้ำตาลปนเหลือง ความหนาเปลือก 1.2 มิลลิเมตร ความสมมาตรปานกลาง เนื้อผลสีขาวใส ลักษณะเนื้อผลแน่น

เมล็ด**ลักษณะเด่น**

กรอบ ความหนาของเนื้อผล 14-16 มิลลิเมตร ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อผล ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ จำนวนผล 50-60 ผล มีน้ำหนักประมาณ 1 กิโลกรัม

เมล็ดมีความกว้าง 5-6 มิลลิเมตร และหนา 6-7 มิลลิเมตร สีของเมล็ดสีดำ เป็นมัน

1. ต้นเตี้ย ให้ผลผลิตมากและผลขนาดใหญ่
3. เนื้อผลแห้ง รสชาติหอมหวาน
4. เมล็ดมีขนาดเล็ก สิบ

ลำไยพันธุ์เพชรมงคล